

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/248/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119404024
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2021:6119404024.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, v právnej veci starostlivosti o maloletú R. E. F., X.. XX. XX. XXXX, trvale bytom H., t. č. umiestnená v Centre pre deti a rodiny Srdiečko, Signál ohrozenia o.z., Wolkerova 26, Banská Bystrica, zast. opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, dieťa matky H. B., X.. XX. XX. XXXX, V. L. H., V. XX, t.č. na neznámom mieste, Banská Bystrica a otca Š.V. F., X.. XX. XX. XXXX, V. L. H., V.. Č.. Ú. G. X. Y., o návrhu Z. C. K., X.. XX. XX. XXXX, trvale bytom J. XX, L. L., V.. Č.. L. L. L., L. XX, za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Banská Bystrica, na zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd návrh z a m i e t a.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľka sa návrhom, podaným na tunajšom súde dňa 28. 10. 2019 domáhala zverenia maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti a určenia vyživovacej povinnosti rodičom na maloletú na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica. Svoj návrh odôvodnila tým, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, pričom na základe uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/132/2019-25 zo dňa 13. 06. 2019 bola maloletá dočasne zverená do jej starostlivosti. Ďalej uviedla, že matka s maloletou sa v roku 2014 odsťahovala od otca maloletej, žila na rôznych miestach, zanedbávala starostlivosť o maloletú, užívala návykové látky, po večeroch odchádzala z domácnosti a maloletú opúšťala. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 36P/137/2016-9 zo dňa 22. 06. 2016 dočasne odňal maloletú z osobnej starostlivosti matky a odovzdal ju do starostlivosti starej matky zo strany otca. Následne sa matka začala o maloletú zaujímať, obnovila spolužitie s otcom maloletej, z uvedeného dôvodu stará matka maloletej zobrala návrh späť na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti, pričom konanie vo veci bolo zastavené. Poukázala na to, že dňa 31. 05. 2019 ju oslovil UPSVaR Banská Bystrica s tým, že bol podaný podnet na zanedbávanie starostlivosti o maloletú zo strany majiteľa bytu, v ktorom žili rodičia spolu s maloletou. Rodičia boli závislí na drogách, majiteľovi bytu zdevastovali nábytok, ich hygiena v domácnosti bola na veľmi slabej úrovni, výrazne sa zhoršilo správanie a prospech maloletej. Navrhovateľka uviedla, že potom, ako bola maloletá dočasne zverená do jej starostlivosti, začala navštevovať Základnú školu, Moskovská, predtým navštevovala Základnú školu, Radvanská, kde opakovane avizovali jej problémy so správaním, pričom v novej škole zatiaľ neavizovali zlé správanie zo strany maloletej. Maloletá však zaostáva v rámci školských výsledkov, nepozná učivo 2. ani 3. ročníka. Nemala ani základné hygienické návyky. Poukázala na to, že v jej domácnosti má maloletá vhodné podmienky na zdravý psychický a psychický vývin.

2. Rodičia maloletej sa písomne k návrhu nevyjadrili.

3. Opatrovník maloletej v písomnom vyjadrení k návrhu odporučil návrhu navrhovateľky vyhovieť, rodičov zaviazat' prispievať na výživu maloletej podľa ich schopností, možností, majetkových pomerov na účet UPSVaR Banská Bystrica od prevzatia maloletej do dočasnej starostlivosti navrhovateľky. Ďalej uviedol, že bolo vykonané šetrenie v domácnosti rodičov maloletej na adrese J. XX, L. L. dňa 25. 11. 2019, pričom domácnosť v čase sociálneho zisťovania bola v zdevastovanom stave, všade bolo množstvo vecí, neporiadok. Rodičia uviedli, že sú odpojení od elektriny, matka uviedla, že si brigádniccky privyrába ako čašníčka, kde si vie takto zarobiť 700 - 800,- €. neprispievajú však na výživu maloletej. Maloletá občas navštevuje ich domácnosť, ale oni maloletú nekontaktujú. Matka súhlasila, aby maloletá bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Následne bolo vykonané šetrenie v novej domácnosti rodičov na adrese Zvolenská cesta 6, Banská Bystrica. Domácnosť bola primerane zariadená. Opatrovník poukázal, že bola podaná žiadosť na realizovanie poradenskopsychologického procesu na referáte UPSVaR Banská Bystrica pre navrhovateľku a maloletú ohľadom prípravy na náhradu osobnú starostlivosť.

4. Nakoľko sa rodičom nepodarilo doručiť písomnosti v konaní na nimi označené adresy, súd pri doručovaní písomností rodičom postupoval v zmysle § 106 v spojení s § 116 CSP.

5. V následnej v správe zo sociálneho zisťovania zo dňa 26. 11. 2020 opatrovník oznámil, že na základe žiadosti navrhovateľky podal na súd návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, nakoľko navrhovateľka uviedla úradu, že už nevláda zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Neodkladným opatrením súd zrušil uznesenie, ktorým bola maloletá odovzdaná dočasne do starostlivosti navrhovateľky a navrhovateľke uložil povinnosť odovzdať maloletú dočasne do starostlivosti Signál ohrozenia o.z. Srdiečko, Centrum pre deti a rodiny, Wolkerova 26, Banská Bystrica (ďalej len „Centrum“), kde bola maloletá odovzdaná dňa 16. 10. 2020. Odovzdávanie bolo emočne náročné, počas umiestňovania navrhovateľka reagovala plačom, uvádzala, že si nie je istá, či chce, aby maloletá ostala v Centre. Dňa 19. 10. 2020 podala navrhovateľka odvolanie voči tomuto neodkladnému opatreniu, pričom odvolací súd rozhodnutie okresného súdu potvrdil. Opatrovník poukázal na to, že počas obdobia, kedy bola maloletá v starostlivosti navrhovateľky, navrhovateľka uvádzala, že potom ako prevzala starostlivosť o maloletú, bola maloletá výrazne zanedbaná, nemala svoje základné hygienické návyky, mala zanedbané edukačné návyky, pričom výchovné problémy s maloletou boli v tom čase zvládnuteľné. Následne navrhovateľka informovala úrad o tom, že s maloletou má výchovné problémy a potrebovala by zabezpečiť odbornú pomoc. Následne bola zo strany úradu podaná žiadosť o zabezpečovanie opatrení v zmysle § 11 ods. 3 písm. b), bod 1 Zákona o sociálnej kuratele č. 305/2005 Z. z. Navrhovateľka uvádzala, že nevláda výchovu maloletej, nakoľko maloletá ju prestáva rešpektovať. Navrhovateľke bolo odporúčané podať žiadosť o zabezpečenie odbornej diagnostiky maloletej, čo navrhovateľka nerealizovala. Dňa 23. 06. 2020 navrhovateľka úradu oznámila, že starostlivosť o maloletú zvláda, s maloletou už nemá problémy, jej správanie sa zlepšilo. Dňa 18. 08. 2020 navrhovateľka úradu uviedla, že starostlivosť o maloletú opätovne nevláda, nakoľko jej zamestnanie si vyžaduje vysokú pracovnú vyťaženosť a následne nemá priestor byť s maloletou, stráca prehľad o maloletej, pričom opätovne sa začali u nej prejavovať výchovné problémy, nakoľko sa maloletá stýka s partiou starších, má skúsenosti už aj s alkoholom, fajčením cigariet, vypisuje rôzne nedôstojné správy chlapcom. Maloletá sa začala od nej a jej rodiny dištancovať, vyjadrovať sa nevráživo na jej adresu, že jej ublíži, z tohto dôvodu podala navrhovateľka žiadosť o umiestnenie maloletej do Centra. Úrad oslovil aj starú matku maloletej zo strany otca, ktorá uviedla, že t. č. nemôže zabezpečovať starostlivosť o maloletú, pričom sa nepodarilo nájsť žiadnu inú vhodnú osobu, ktorá by bola schopná a ochotná zabezpečovať starostlivosť o maloletú. Zo správy Centra Návrat zo dňa 04. 11. 2020 v rámci opatrení v súvislosti so sociálnoprávnou ochranou detí vyplynulo, že spolupráca s maloletou a navrhovateľkou bola náročná, navrhovateľke sa nedalo na dohodnutý termín prísť. Z dôvodu, že rodina neprejavovala záujem o spoluprácu, spoluprácu s rodinou dňa 30. 10. 2020 ukončili. Ďalej opatrovník poukázal na to, že z OR PZ Banská Bystrica bola doručená správa, z ktorej vyplynulo zistenie podozrenia z naplnenia skutkovej podstaty zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 Trestného zákona, kde maloletá vystupuje ako poškodená. Opatrovník poukázal, že navrhovateľka je nestabilná vo svojich rozhodnutiach a názoroch, počas celého obdobia keď bola maloletá zverená v jej dočasnej starostlivosti sa u nej striedali obdobia, kedy avizovala, že výchovu zvláda, zväčša vtedy, keď maloletá prežívala pokojnejšie obdobia, neskôr uvádzala, že starostlivosť o maloletú prestáva zvládať, nevie, či dokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletú z dlhodobého hľadiska, nakoľko má časovo náročné zamestnanie, pričom je aj sklamaná z počínania si maloletej. Opatrovník poukázal, že navrhovateľka sa bojí prijímať

zodpovednosť za svoje rozhodnutie, maloletú nechce nechať v zariadení, nakoľko bude maloletou vnímaná negatívne, ale zároveň starostlivosť o maloletú je pre ňu zaťažujúca. Odporučil zváženie aj súdnoznaleckého dokazovania za účelom preukázania osobnostných predpokladov navrhovateľky na zabezpečovanie riadnej starostlivosti o maloletú.

6. Z doplnenej správy zo sociálneho zisťovania zo dňa 15. 01. 2021 vyplýva, že maloletá bola na prázdninovom pobyte u navrhovateľky od 20. 12. 2020 do 14. 01. 2021. Pričom navrhovateľka neavizovala žiadne problémy s maloletou počas tohto obdobia, maloletá ju aj jej manžela rešpektovala. Navrhovateľka uviedla, že spolupracuje s Centrom, chodí na pravidelné psychologické stretnutia zamerané na prácu s maloletou.

7. Zo správy Centra zo dňa 30. 12. 2020 vyplynulo, že maloletá je aktuálne prispôbená na ich režim, zúčastňuje sa výchovnovzdelávacích aktivít, riadi sa denným režimom Centra bez problémov. Maloletej sa individuálne venuje aj psychológ. Maloletá je snaživá v príprave na vyučovanie, dobieha zameškané učivo, zapája sa aj do domácich prác, v Centre prosperuje, nakoľko nemá možnosť byť bez kontroly, svoj voľný čas trávi v priestoroch Centra, alebo na vychádzkach, nemá prístup na sociálne siete. Navrhovateľka je s maloletou v pravidelnom telefonickom i osobnom kontakte, pričom je s nimi potrebné pracovať individuálne, nakoľko informácie, ktoré podáva navrhovateľka sú neúplné a nejasné. Rodičia sa o maloletú v Centre nezaujímajú, nekontaktujú ju nijakým spôsobom, neplnenia si ani vyživovací povinnosť.

8. Navrhovateľka na pojednávaní konanom dňa 18. 01. 2021 zotrvala na podanom návrhu, na zverení maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Ďalej uviedla, že v čase, keď žiadala, aby bola maloletá odovzdaná do zariadenia na výkon rozhodnutia, mala maloletá problémové správanie, aj problémy s učením chodila do partie so staršími deťmi, bolo z nej cítiť cigarety, alkohol, v mobile jej našla rôzne vyjadrenia na jej osobu, rodinu, čo písala maloletá kamarátom a túto situáciu vtedy nezvládla. Poukázala, že problémom bolo aj to, že sa maloletá stretávala so svojou tetou zo strany otca, ktorá jej dávala voľnú ruku, spravila si z nej parťáčku, podporovala ju v takomto dospeláckom živote. Spravila chybu, že maloletú k nej púšťala. Ohľadom spolupráce s Centrom Návrat uviedla, že v tom čase nestíhala chodiť na konzultácie kvôli pracovným povinnostiam, pričom maloletá bola v tom čase voči nej zaujatá, v odpore, nechcela tam chodiť, nevedela ju motivovať a dostať na tieto stretnutia, preto túto spoluprácu vzdala. Navrhovateľka ďalej uviedla, že má dcéru vo veku maloletej, ktorá však nevyžaduje takúto pomoc, preto na to zvyknutá nebola. Uviedla, že maloletá si rozumie s jej dcérou aj s jej manželom. Nechce nechať maloletú bez pomoci, má záujem chodiť aj na stretnutia v rámci Centra. Myslela si, že to s maloletou zvládne aj sama, bez pomoci, avšak maloletá vyžaduje aj prácu so psychológom. Nemala vedomosť o tom, že maloletá sa s niekým intímne stýkala. Maloletá bola u nej na prázdniny od 21. 12. do 14.01, pričom správanie maloletej bolo v tom čase úžasné, pomáhala aj s domácimi prácami, s pečením. Maloletá mala obmedzený kontakt na mobil, sociálne siete iba na 2 - 3 hodiny. Uviedla, že maloletú má rada, chce jej zabezpečiť starostlivosť, nakoľko už vie, ako má k maloletej pristupovať. Poukázala na to, že umiestnením maloletej do Centra chcela na maloletú pôsobiť aj nejakou výchovne, aby maloletá pochopila, kde je jej lepšie, chcela, aby sa maloletá spamätala. Podľa jej názoru je medzi nimi vytvorená aj citová väzba, maloletá jej napíše, že ju má rada. Navrhovateľka uviedla, že maloletá nemá žiadne záujmové krúžky, nebýva často chorá. Býva v spoločnej domácnosti s manželom a maloletou dcérou, pričom manžel súhlasí s tým, aby maloletá bola zverená do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Maloletá má u nich vytvorenú aj svoju izbu. Uviedla, že rodičia o maloletú neprejavovali záujem, v súčasnosti začala prejavovať záujem o maloletú matka.

9. Matka na pojednávaní, vykonanom dňa 18. 01. 2021 súhlasila s návrhom. Uviedla, že navrhovateľka je jej sestra a má za to, že by sa vedela o maloletú riadne postarať, je medzi nimi aj citová väzba. Potvrdila, že sú spolu v kontakte len teraz, pričom aj sama maloletá ju požiadala, aby prišla na súd, aby sa toto konanie vyriešilo. Uviedla, že s maloletou je v kontakte cez Messenger, pričom otec je tiež v kontakte s maloletou cez Messenger, pracujú spolu v Dedolese v Pezinku, spolu bývajú na ubytovni v Bratislave. Uviedla, že okrem maloletej inú vyživovaciu povinnosť nemá.

10. Opatrovník na pojednávaní konanom dňa 18. 01. 2021 sa pridržiaval písomných vyjadrení, nesúhlasil s návrhom, nakoľko navrhovateľka nezvládala starostlivosť o maloletú, sama požiadala o umiestnenie maloletej do Centra, je nestabilná vo svojich rozhodnutiach a názoroch. Poukázal na to, že príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť trvá zhruba 2 - 3 mesiace.

11. Opatrovník v písomnom podaní, doručenom súdu dňa 22. 01. 2021 oznámil, že Centrum Návrat súhlasilo s realizovaním prípravy na náhradu rodinnú starostlivosť medzi navrhovateľkou a maloletou.

12. Zo správy CDR zo dňa 31. 03. 2021 vyplýva, že navrhovateľka nie je s maloletou v telefonickom ani v inom kontakte od vianočného pobytu maloletej v jej domácnosti, pričom po návrate maloletej do CDR navrhovateľka oznámila, že je sklamaná, pretože na sociálnych sieťach našla korešpondenciu medzi maloletou a druhou tetou maloletej zo strany otca, kde boli urážky aj na jej osobu, hanlivé vyjadrenia. Maloletá obdržala aj v decembri 2020 list z UVTOS, odoslaný kamarátom tety maloletej zo strany otca, ktorý ju ubezpečoval, že budú spolu, oslovil ju ako dcéru. Od toho času ochladol vzťah navrhovateľky a maloletej, navrhovateľka ju telefonicky nekontaktuje, maloletá nejaví záujem o kontakt s navrhovateľkou.

13. Centrum Návrat v správe zo dňa 30. 03. 2021 oznámilo, že prípravu na náhradnú osobnú starostlivosť medzi navrhovateľkou a maloletou sa nepodarilo zrealizovať z dôvodu nespôlupráce navrhovateľky, ktorá sa ospravedlňovala, že má zdravotné problémy, nedá sa jej začať s prípravou, pričom poukazovala aj na správanie maloletej voči nej a že má obavy z tohto kroku a necíti sa na to, aby si ju do svojej starostlivosti zobrala. Následne po niekoľkých dňoch opätovne kontaktovala Centrum Návrat, že by sa predsa len rada pokúsila o spoluprácu, avšak odvtedy sa neozvala.

14. Na pojednávaní konanom dňa 17.05.2021 navrhovateľka opätovne zotrvala na návrhu v danej veci. Poukázala na to, že neabsolvovala prípravu na náhradu rodinnú starostlivosť z dôvodu správania sa maloletej voči nej v tom čase. Mala záujem, aby sa maloletá s ňou ako prvá kontaktovala, pričom nekontaktovanie maloletej jej bolo odporúčané aj z CDR. Uviedla, že maloletá sa jej ozvala na začiatku apríla 2021. Odvtedy si ju bráva každý víkend na pobyty do domácnosti od piatku do nedele. Poukázal na to, že maloletá zmenila svoje správanie k lepšiemu. V súčasnosti už neriešila tú prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, nakoľko ich vzťahy sa zlepšili a mala vedomosť, že je nariadené pojednávanie vo veci. Uviedla, že maloletá sa zlepšila aj v škole, spolu sa aj učia cez víkendy, pokiaľ je maloletá u nej. Je si vedomá toho, že často menila názor, avšak mala obavu, ako bude zvládať starostlivosť o maloletú. V súčasnosti to však nechce vzdať, chce zabezpečovať starostlivosť o maloletú, nechce, aby maloletá bola umiestnená v Centre. Podotkla, že potrebovala prvý krok od maloletej. Zároveň uviedla, že je ochotná podrobiť sa príprave na náhradu rodinnú starostlivosť, keď vie, že maloletá je k tomu otvorená.

15. Opatrovník maloletej na pojednávaní zotrval na svojich predchádzajúcich vyjadreniach.

16. Prokurátor na pojednávaní odporučil návrh zamietnuť, nakoľko navrhovateľka nespĺňa predpoklady, uvedené v ustanovení § 45 ods. 1 Zákona o rodine, a to najmä osobnostné, morálne predpoklady, keď ani spôsobom svojho života nedáva záruku, že bude náhradná osobná starostlivosť vykonávaná v záujme maloletej. Stotožnil sa s vyjadrením opatrovníka, že navrhovateľka sa javí nestabilná vo svojich rozhodnutiach a názoroch, nakoľko opakovane v priebehu konania menila svoj postoj k osobnej starostlivosti o maloletú, opakovane uvádzala, že starostlivosť o maloletú nezvládne, niekoľkokrát si to rozmyslela a potom opätovne žiadala o zverenie maloletej do svojej starostlivosti. Doposiaľ sa nepodrobila ani príprave na náhradu rodinnú starostlivosť. Následne sa už potom s maloletou ani nekontaktovala. Navrhovateľka v čase, keď bola maloletá v jej osobnej starostlivosti, nezvláda jej výchovné problémy. V súčasnosti maloletá v Centre napreduje. Odporučil doplniť dokazovanie znaleckým posudkom, vyžiadanim si výpisom z registra trestov a evidencie priestupkov na navrhovateľku.

17. V rámci pojednávania, konanom dňa 17. 05. 2021 súd uložil navrhovateľke povinnosť podať žiadosť o prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť na príslušný USPVaR Banská Bystrica, pričom opatrovníkovi uložil povinnosť poskytnúť navrhovateľke súčinnosť v rámci prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť a oznámiť termín začatia tejto prípravy a jej predpokladanú dĺžku.

18. V správe zo sociálneho zisťovania zo dňa 19. 05. 2021 opatrovník oznámil, že navrhovateľka je v pravidelnom kontakte s maloletou, maloletá chodí k nej na víkendové pobyty, pričom navrhovateľke bolo uložené, aby zodpovedala na otázky ohľadom priebehu pobytu maloletej v jej domácnosti. Po 1.pobyte navrhovateľka napísala len krátke zhodnotenie, po 2.pobyte už neposlala žiadne zhodnotenie. V spolupráci s Centrom bola zrealizovaná prípadová konferencia, kde bola navrhovateľka oboznámená s plánom práce na obdobie 3 mesiacov za účelom usporiadania situácie ohľadom maloletej. Centrum

a navrhovateľka sa medzi sebou dohodli, že navrhovateľka si bude brávať maloletú k sebe a bude ju dovážať v stanovený čas. Navrhovateľka poukazovala, že došlo vo veľkej miere k zlepšeniu správania sa maloletej, majú spolu vyvinutý dobrý vzťah. Zo strany Centra bol maloletej vysvetlený obsah spolupráce s navrhovateľkou, bola upozornená, že jej správanie bude hrať veľkú rolu v tom, aby sa mohla vrátiť späť do starostlivosti navrhovateľky. Maloletá sa vyjadrila, že je jej s navrhovateľkou dobre, cíti sa dobre pri nej, pri odlúčení od navrhovateľky sa cíti smutná, nechce sa vrátiť k rodičom, ale k navrhovateľke, má ju veľmi rada a berie ju ako mamu.

19. Z predloženého plánu spolupráce medzi Centrom a navrhovateľkou na obdobie 3 mesiace vyplýva,

1. Telefonický kontakt s maloletou je 1-krát týždenne

2. Víkendové pobyty v domácnosti navrhovateľky 2-krát mesačne podmienené voľným víkendom navrhovateľky, pričom počas pobytu je potrebné dohliadať na školské úlohy, učenie, kontrolu zo strany navrhovateľky, zaznamenávanie pobytu v pláne činnosti pre rodinu, plnenie úloh daných Centrom, stanovenie pevných pravidiel počas víkendových pobytov, vyžadovať prijatie zodpovednosti za porušenie pravidiel, vedenie a motivovanie maloletej k zvýšenej zodpovednosti za svoje správanie a školské povinnosti

3. Prázdninový pobyt maloletej v domácnosti navrhovateľky cca na 2 týždne.

20. Z oznámenia opatrovníka zo dňa 15. 06. 2021 vyplýva, že dňa 14. 06. 2021 bola podaná žiadosť na Centrum Návrat o realizáciu prípravy o náhradnú osobnú starostlivosť, ktorá sa môže začať okamžite, nakoľko navrhovateľka s realizáciou prípravy súhlasila.

21. Z oznámenia opatrovníka zo dňa 31. 08. 2021 vyplýva, že navrhovateľka napriek dohodnutému termínu stretnutí pre svoju pracovnú zaneprázdnenosť predmetnú prípravu neabsolvovala. Svoju neúčast' nijak neospravedlnila, termín náhradného stretnutia nenavrhol. Ako dôvod uvádzala svoju pracovnú vyťaženosť, nakoľko menila zamestnanie. Zo strany úradu bol navrhovateľke ponúknutý náhradný termín na realizáciu prípravy na náhradu rodinnú starostlivosť, s čím navrhovateľka súhlasila.

22. Z oznámenia Centra Návrat zo dňa 19. 08. 2021 vyplýva, že navrhovateľka sa na dohodnutý termín stretnutí nedostavila, svoju osobnú neúčast' neospravedlnila, prípravu na náhradu rodinnú starostlivosť sa doposiaľ nepodarilo zrealizovať.

23. Lustráciou v registri priestupkov bolo zistené, že navrhovateľka má evidovaný 1 záznam z októbra 2019 na úseku cestnej dopravy, kde bola uložená bloková pokuta vo výške 10,- €.

24. Lustráciou v registri trestov bolo zistené, že navrhovateľka má evidované 2 záznamy, a to odsúdenie rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5T/115/2016 za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c) spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., kedy jej bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov, výkon ktorého jej bol odložený na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 4 roky a odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2T/85/2008 za prečin úverového podvodu podľa § 222 ods. 1 Tr. zák., kedy bolo upustené od uloženia súhrnného trestu vzhľadom na odsúdenie Okresným súdom Zvolen sp. zn. 5T/115/2016, pričom obidve odsúdenia sú už zahladené, na páchatel'a sa hľadí, ako keby odsúdený nebol.

25. Zo správy zo sociálneho zisťovania zo dňa 06. 10. 2021 vyplýva, že maloletá v súčasnosti s rodičmi nie je v žiadnom kontakte. Navrhovateľka pre pracovné zaneprázdnenie neabsolvovala prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, napriek tomu, že túto prisľúbila podstúpiť. Centrum Návrat uviedlo, že vzhľadom k nezájmu navrhovateľky o spoluprácu sa žiadne z plánovaných stretnutí nerealizovalo. Zo správy Centra vyplýva, že maloletá je v zariadení stabilizovaná a adaptovaná, sociálne a osobnostne napreduje. Problémy výchovného charakteru sa u maloletej v súčasnosti nevyskytujú. Opatrovník poukázal na to, že navrhovateľka stále síce verbálne proklamuje záujem o zabezpečovanie starostlivosti o maloletú, však z jej strany nedošlo k reálnym krokom vrátane podstúpenia procesu prípravy na náhradnú osobnú starostlivosť, ako aj prispôsobeniu si súkromného a pracovného času potrebám maloletej. Z uvedeného dôvodu odporučil návrh navrhovateľky zamietnuť.

26. Zo správy Centra zo dňa 07. 10. 2021 vyplýva, že maloletá má v súčasnosti 14 rokov, navštevuje 9. ročník Základnej školy Moskovská, počas letných prázdnin absolvovala denný tábor, o letný pobytový tábor, od 28.07. do 01.09.2021 bola na pobyte u navrhovateľky. Počas tohto obdobia bola naplánovaná

preventívna prehliadka spolu s očkovaním u pediatra maloletej na deň 02. 08. 2021 o 09.30 hod. Po prázdninovom byte sa navrhovateľka vyjadrila, že v čase 02. 08. 2021 boli mimo Banskej Bystrice a neabsolvovali preventívnu prehliadku. Ospravedlňovala sa, že zabudla za celý mesiac zavolať pediatričke a dohodnúť nový termín. Maloletá absolvuje pravidelné sedenia so psychológom v Centre, pracuje intenzívne na vzťahu s navrhovateľkou, má ju veľmi rada a chcela by sa vrátiť späť do jej rodiny. S maloletou sa rodičia nekontaktujú žiadnym spôsobom. Maloletá odmieta kontakt s rodičmi.

27. Navrhovateľka sa dňa 11. 10. 2021 telefonicky ospravedlnila na ÚPSVaR Banská Bystrica z neúčasti na pojednávaní dňa 11. 10. 2021 z pracovných dôvodov, nakoľko zastupuje chorú kolegyňu, žiadala určiť nový termín pojednávania. V rovnaký deň sa telefonicky ospravedlnila z pojednávania aj matka maloletej, ktorá uviedla, že sa nemôže pojednávania zúčastniť zo zdravotných dôvodov a žiadala pojednávanie odročiť. Navrhovateľka ani matka žiadnym spôsobom bližšie dôvody odročenia pojednávania neozrejmili, nepredložili súdu žiadne potvrdenie preukazujúce ich tvrdenia. Otcovi súd doručoval všetky písomnosti, ako i upovedomenie o pojednávaní, výzvu na vyjadrenie do ÚVTOS Dubnica nad Váhom, kde v súčasnosti otec vykonáva trest odňatia slobody, pričom otec sa žiadnym spôsobom nevyjadril. Z uvedeného dôvodu súd s poukazom na § 180 CSP konal a rozhodol v neprítomnosti navrhovateľky a rodičov maloletej, nakoľko navrhovateľka aj matka v konaní už boli vypočuté. Otcovi bola daná možnosť na vyjadrenie, tento sa žiadnym spôsobom v konaní nevyjadril, nepožiadaval o účasť na pojednávaní.

28. Opatrovník maloletej na pojednávaní konanom dňa 11. 10. 2021 zotrval na predchádzajúcich vyjadreniach a odporučil návrh navrhovateľky zamietnuť. Ďalej uviedol, že maloletá je stále umiestnená v Centre, kde je optimálne adaptovaná, komunikatívnejšia, otvorená, v škole samo statnejšia, aj keď dosahuje priemerné výsledky a absolvovala aj dlhodobejšie pobyty u navrhovateľky. Navrhovateľka je naďalej zamestnaná, úradu dňa 11. 10. 2021 uviedla, že má aktuálne 2 pracovné zmluvy, ktoré jej neumožňujú nielen zúčastniť sa prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť, ale zároveň aj momentálne prebrať starostlivosť o maloletú, hoci na podanom návrhu trvá. Poukázal, že navrhovateľka napriek uloženej povinnosti absolvovať prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť aj v súčinnosti s opatrovníkom i občianskym združením Návrat, kde jej bol poskytnutý dostatočný časový priestor, sa tejto doposiaľ nepodrobila. Navrhovateľka doposiaľ nepodnikla žiadne kroky, ktoré by ju oprávňovali prevziať starostlivosť o maloletú.

29. Prokurátor na pojednávaní konanom dňa 11. 10. 2021 opätovne zotrval na predchádzajúcich vyjadreniach a odporučil návrh navrhovateľky zamietnuť. Poukázal na to, že napriek opakovane súdom uloženej povinnosti sa navrhovateľka doposiaľ nepodrobila príprave na náhradnú rodinnú starostlivosť, neusporiadala si svoje osobné a najmä pracovné pomery tak, aby mohla túto prípravu absolvovať. V súčasnosti je v najlepšom záujme maloletej jej zotrvanie v ústavnom zariadení, kde maloletá napreduje, pričom pokiaľ bola maloletá v starostlivosti navrhovateľky, táto jej výchovné problémy nezvládala.

30. Z opatrovaneckého spisu maloletej vyplýva, že uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 36P/137/2016-9 zo dňa 22. 06. 2016 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12CoP/41/2014-84 zo dňa 19. 08. 2016 bola maloletá odňatá z osobnej starostlivosti matky a dočasne odovzdaná do starostlivosti starej matky zo strany otca. Následne po vydaní neodkladného opatrenia stará matka zobrala svoj návrh v celom rozsahu späť, z uvedeného dôvodu súd uznesením sp. zn. 36P/163/2016-62 zo dňa 21. 12. 2016 konanie zastavil. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/132/2019-25 zo dňa 13. 06. 2019 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým rodičom maloletej uložil povinnosť odovzdať maloletú dočasne do starostlivosti navrhovateľky a navrhovateľke uložil povinnosť podať v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia na príslušný súd návrh na zverenie maloletej do jednej z foriem náhradnej starostlivosti. Na návrh ÚPSVaR Banská Bystrica prebieha na tunajšom súde aj konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, vedené pod sp. zn. 32P/211/2020. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 32P/211/2020-23 zo dňa 07. 10. 2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoP/31/2020-89 zo dňa 10. 11. 2020 zrušil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/132/2019-25 zo dňa 13. 06. 2019 v celom rozsahu a navrhovateľke nariadil povinnosť odovzdať maloletú dočasne do starostlivosti Centra. Zároveň zaviazal rodičov prispievať na výživu maloletej každého zvlášť výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené, neplnoleté dieťa na účet Centra, a to z dôvodu, že navrhovateľka sa vyjadrila, že nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloletú, pričom sa nenašla žiadna iná vhodná osoba, ktorá by bola schopná a ochotná zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletú. Okresný súd Banská Bystrica

uznesením sp. zn. 32P/211/2020-118 zo dňa 03. 02. 2021 prerušil predmetné konanie do právoplatného skončenia konania vo veci vedenej pod sp. zn. 37P/248/2019.

31. Podľa § 45 ods. 1 Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

32. Podľa článku 5 Zákona o rodine, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

33. Náhradná osobná starostlivosť ako jedna z foriem náhradnej starostlivosti prichádza do úvahy v prípadoch, kedy rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa a zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča je v záujme maloletého dieťaťa. Zverenie maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti má zabezpečiť výchovu maloletého dieťaťa v čo najprirodzenejšom rodinnom prostredí.

34. Vykonaným dokazovaním v danej veci má súd preukázané, že maloletá pochádza z mimomanželského vzťahu rodičov, pričom doposiaľ nebol upravený výkon rodičovských práv a povinností k maloletej súdnym rozhodnutím s výnimkou neodkladných opatrení. Z dôvodu nedostatočnej starostlivosti rodičov, predovšetkým matky o maloletú, už prebiehalo na tunajšom súde konanie o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky zo strany otca, pričom uvedené konanie bolo z dôvodu obnovenia rodičovskej starostlivosti a späťvzatia návrhu zastavené. Z dôvodu, že došlo k opätovnému zlyhaniu rodičov v starostlivosti o maloletú, maloletá bola na základe neodkladného opatrenia dočasne odovzdaná do osobnej starostlivosti navrhovateľky, nakoľko navrhovateľka ako sestra matky maloletej prejavovala záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú. Navrhovateľka si následne podala aj návrh vo veci samej na zverenie maloletej do jej náhradnej osobnej starostlivosti. V priebehu konania však bolo zistené, že navrhovateľka sama požiadala prostredníctvom opatrovníka maloletej o umiestnenie maloletej do ústavného zariadenia na výkon rozhodnutia z dôvodu, že starostlivosť o maloletú nezvládala, nakoľko u maloletej pretrvávali výchovné problémy, neprimerané správanie, túlanie, požívanie alkoholu, fajčenie i predčasný sexuálny život. Z uvedeného dôvodu bola maloletá neodkladným opatrením dočasne odovzdaná zo starostlivosti navrhovateľky do starostlivosti Centra, kde sa nachádza doposiaľ a následne bolo začaté aj konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou, ktoré je v súčasnosti prerušené. Navrhovateľka v priebehu konania opakovane viackrát menila svoj názor, kedy trvala na podanom návrhu, žiadala aby maloletá bola zverená do jej osobnej starostlivosti, následne uvádzala, že si nie je istá a výchovu maloletej by nezvládla. Keďže navrhovateľka bola nestabilná a neistá vo svojich rozhodnutiach ohľadom prevzatia starostlivosti o maloletú, súd v priebehu konania uložil navrhovateľke povinnosť podať žiadosť na realizáciu prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť aj napriek tomu že sa jednalo o blízku príbuznú maloletej, kedy sa realizácia takejto prípravy obvykle nevyžaduje. Súd prihliadal na ustanovenie § 54 ods. 1 Zákona o rodine, keď

náhradná osobná starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou o maloleté dieťa a mal za to že je predovšetkým v záujme maloletého dieťaťa, aby jeho starostlivosť bola zabezpečovaná v čo najprirodzenejšom rodinnom prostredí, u jej tety - navrhovateľky. V priebehu celého konania mal súd preukázané, že ani jeden z rodičov neprejavil záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o maloletú, matka súhlasila s návrhom, otec sa vo veci žiadnym spôsobom nevyjadril. Súd dal navrhovateľke viackrát možnosť a šancu absolvovať prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť z dôvodu, aby táto súdu preukázala a dala záruku, že je osobou vhodnou a spôsobilou zabezpečovať náležitú starostlivosť o maloletú ajs jej prípadnými, je pripravená prevziať zodpovednosť za jej výchovu, čo však navrhovateľka nevyužila, opakovane neabsolvovala prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, pričom svoju neúčastť opakovane zdôvodňovala pracovnou vyťaženosťou. Vzhľadom na uvedený postoj navrhovateľky v konaní, ktorá nebola schopná ani ochotná upraviť si plnenie svojich pracovných povinností tak, aby mohla splniť povinnosť uloženú súdom na realizáciu prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, predovšetkým v záujme maloletej, navyiac keď aj pred opatrovníka maloletej sa navrhovateľka vyjadrila, že vzhľadom pre pracovnú zaneprázdnenosť momentálne nie je schopná prebrať starostlivosť o maloletú, má súd s prihliadnutím na vyjadrenie opatrovníka i prokurátora za to, že navrhovateľka nie je osobou, ktorá spĺňa predpoklady ustanovené v § 45 ods. 1 Zákona o rodine. Uvedené navyiac podčiarkuje aj fakt, že navrhovateľka napriek tomu, že mala vedomosť o absolvovaní povinnej preventívnej prehliadky vrátane očkovania s maloletou, v čase keď sa maloletá nachádzala na letnom pobyte v jej domácnosti, túto neabsolvovala, nedohodla ani náhradný termín. Aj napriek tomu, že súd mal preukázanú pozitívnu citovú väzbu medzi maloletou a navrhovateľkou, kedy maloletá sama prejavila záujem o starostlivosť zo strany navrhovateľky, súd na danom mieste povýšil predovšetkým záujem maloletého dieťaťa na jeho priaznivom psychickom a fyzickom vývoji. V súčasnosti je maloletá na základe neodkladného opatrenia dočasne umiestnená v Centre, kde, ako vyplýva aj z predložených listinných správ, sa maloletá dobre adaptovala, napreduje vo svojom osobnostnom vývoji, i čo sa týka plnenia si školských povinností. Súd poukazuje, že starostlivosť o maloletú je v súčasnosti zabezpečená v Centre, pričom vo veci samej na tunajšom súde aj prebieha konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, že návrh navrhovateľky zamietol.

35. Keďže opatrovník a prokurátor už následne netrvali na doplnení dokazovania formou znaleckého dokazovania, vzhľadom aj na vykonaný rozsah dokazovania v danej veci, súd sa nezaoberal otázkou nariadenia znaleckého dokazovania, nakoľko posúdenie osobnosti navrhovateľky i jej výchovných zručností bolo možné posúdiť podľa názoru súdu, aj formou realizácie prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť, ktorú však navrhovateľka neabsolvovala.

36. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil.

37. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa opatrovník maloletej a prokurátor vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší

subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolačný súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).